

Karup Å Sammenslutningen
Att.: Ivan Andersen
Sendes til: ivanandersen2@gmail.com

Tilladelse til restaureringsprojekt i Vester Børsting Bæk / Trevad Møllebæk med udlæg af gydegrus

Viborg Kommune meddeler hermed tilladelse efter vandløbsloven til gennemførelse af et vandløbsrestaureringsprojekt i Vester Børsting Bæk / Trevad Møllebæk, mellem st. 3.690 og 3.790 m meter. Der meddeles også tilladelse til etablering af et spang i station 3.660 meter. Projektet berører matriklerne 11i, Vroue By, Vroue og 9b, V. Børsting By, Vroue. Se vedlagte bilag 1 for oversigtskort over projektområdet.

Viborg Kommune meddeler samtidig dispensation fra § 3 i naturbeskyttelsesloven, idet projektet vurderes at være gavnligt for vandløbet og ikke vil påvirke anden beskyttet natur væsentligt.

Tilladelsen gives på følgende vilkår:

1. Restaureringen af vandløbet skal udføres i overensstemmelse med principperne i det offentliggjorte projekt "Offentliggørelse af restaureringsprojekt i Vester Børsting Bæk / Trevad Møllebæk med udlæg af gydegrus" af 26. februar 2024.
2. Der må ikke tilføjes materiale eller ske anden terrænændring som følge af arbejdsførelse i projektområdet.
3. Indenfor beskyttet natur må der kun køres i eksisterende kørespor medmindre der anvendes køreplader.
4. Kørespor i beskyttet natur må ikke forbedres med vejfyld (jord, flis, murbrokker el.lign). Hvis der er for vådt, anvendes køreplader.
5. Oplag af gydegrus må ikke ske indenfor de § 3 beskyttede naturarealer langs åen.
6. Adgangsveje skal følge skitseringen på kortet på bilag.
7. Den fremtidige vedligeholdelse af Vester Børsting Bæk / Trevad Møllebæk påhviler fortsat Viborg Kommune.
8. Der må kun udplantes vandplanter på selve gydebanken, og kun arter af vandranunkel og vandstjerne. Vandplanterne til udplantning må kun hentes opstrøms gydebankerne i samme vandløb.

Dato: 02-05-2024

Sagsnr.: 24/4396
Sagsbehandler: vpflr

Direkte tlf.: 87 87 55 59
Direkte e-mail: flr@viborg.dk

Side 1 af 12

9. Ved arbejdets udførelse skal det sikres, at der ikke sker udvaskning af sand, jord eller tørv til nedenfor liggende vandløbsstrækninger, subsidiært at evt. aflejringer forårsaget af anlægsarbejdet oprenses som led i projektet inden arbejdets afslutning.
10. Dræn og andre rørdløb må ikke dækkes med grus.
11. Sammensætningen af gydegrus skal tilpasses anbefalingerne fra DTU Aqua. For vandløb under ca. 3 meters bredde, anbefales en sammensætning af gydegrus med 85 % sten på 16-32 mm (nøddesten) og 15 % sten på 33-64 mm (singles + håndsten).
12. Projektet må ikke føre til ændret afvanding af vandløbsnære arealer. Vandspejlskoten må maksimalt ændres 5 cm ved udlægning af gydegruset. Det kan vurderes ved at placere markeringspæle i vandløbet ved det opstrøms matrikelskel oven for den strækning arbejdet omfatter, hvorpå vandspejlskote registreres før og efter udlægning af gydegrus på bilag 3 (kontrolskema ved udlægning af gydegrus). Nøgletallene for de enkelte gydebanker, som findes på kontrolskemaet (bilag 3), skal registreres, og skemaet skal indsendes til kommunen ved færdigmeddelelse af projektet.
13. Efter to år kan ansøger, hvis vandløbsmyndigheden vurderer det nødvendigt, vedligeholde/pleje gydebankerne med op til 10 % af den oprindeligt udlagte mængde grus samt én skjulesten pr. oprindeligt udlagt m³ gydegrus. Tilladelsens øvrige vilkår skal overholdes ved udlægningen.
14. Anlægget færdigmeldes til Natur og Vand, der herefter kan syne arbejdet. I forbindelse med færdigmeldingen returneres det vedhæftede kontrolskema fra DTU-Aqua, samt foto med dokumentation for anvendt grusstørrelse. Grusstørrelsen dokumenteres ved at udtage en repræsentativ delmængde svarende indholdet i en 12 liters spand. Størrelsesangivelse kan sikres ved brug af tommestok.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Det bemærkes, at Viborg Kommune, hvis vilkårene eller senere anvisninger ikke efterkommes, er berettiget til at foretage det fornødne på ansøgers bekostning. Afgørelsen kan først udnyttes, når klagefristen er udløbet, og der ikke er indkommet klager

Lovgrundlag

Alle former for restaureringer, som f.eks. etablering af kunstige overhængende brinker, placering af større sten, placering af planker eller lignende ved vandløbsbunden, etablering af strømkoncentratorer og etablering af gydebanker, kræver en tilladelse efter vandløbsloven. Ligeledes kræver enhver form for tilstandsændring i beskyttet natur en dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

Tilladelsen er givet efter:

- Vandløbslovens § 37 og 47 (LBK nr. 1217 af 25. november 2019)

- Kapitel 2 i Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v. (BEK nr. 834 af 27/06/2016)
- Naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2 (LBK nr. 1392 af 4. oktober 2022), idet der dispenseres fra § 3 i samme lov.

Beskrivelse af projektet

Karup Å Sammenslutningen vil gerne medvirke til at forbedre forholdene for flora og fauna i hele Karup Å-systemet herunder gyde- og opvækstforholdene for åens ørreder. De ønsker derfor at udlægge 3 gydebanker i alt 6 m³ med det formål at øge antallet af gyde- og opvækstområder for havørreder i vandløbet.

Gydebankerne placeres umiddelbart i forlængelse af hinanden med 5 til 10 meters mellemrum. De ønsker dermed at øge den fysiske variationer i vandløbet til gavn for insekter, der udgør en del af fødegrundlaget for havørred.

Gydebankerne vil hver især blive etableret med 2 m³ grus af følgende blanding 85% valnøddesten (16-32mm) og 15% singles og håndsten (32-80mm).

Gydebankerne anlægges som trappestryg.

Der søges desuden om tilladelse til at supplere gydebankerne med 20 % af grus mængden efter 2 år. De følger anbefalingerne fra DTU's vejledning vedrørende gruset sammensætning. Ved udlægningen anvendes "stokkemethoden" fra samme vejledning, således at de kan etablere gydebanken med et fald på 3-5 promille.

De forventer en maksimal opstuvning på 5 cm lige ved gydebankens start. De sikrer, igen ved aflæsning af stok med markering, at der 20 m opstrøms første gydebanke ikke kan registreres en ændring i vandstanden.

De ønsker at lægge gruset ud i hele bækkens bredde for at forhindre bækken i at arbejde uden om den enkelte gydebanke de første år. De forventer en gennemsnitlig dybde over gydebanken på 0,2 - 0,3 m. De ønsker tillige at udlægge skjulesten (20-40cm) i bagkanten af gydebanken og i tilknytning til gydebanken lidt opstrøms for at lave turbulens og modvirke tilsanding samt nedstrøms til gavn for skjulesteder for ynglen. Ligeledes for at skabe skjul for yngel og fødeemner i form af vanddyr og insekter vil de i forbindelsen med gydebankerne om nødvendigt udplante vandplanter, som naturligt forekommer i bækken og i behersket grad udlægge stykker af træ (ikke pil) og fastgjorte små grene dels for at skabe varierede strømforhold og dels som skjul for yngel. Endelig ønsker de om nødvendig at udføre stedvis beskæring af grene og opstamning af træer ud for og nedstrøms gydebankerne for at skabe tilstrækkelige lysforhold til moderat grødevækst, som skal fungere som skjulested for ynglen. Endelig ønsker lodsejerne et lille spang på tværs af bækken ca. 50m opstrøms gydebankerne.

Ansøger har den 26. april 2024 oplyst at spanget etableres som et træspang i 50 cm bredde og hviler på hver side af bækken på et par sten.

Begrundelse for afgørelsen

Vandløbsmålsætning

Vester Børsting Bæk / Trevad Møllebæk er målsat til god økologisk tilstand i vandområdeplanerne 2021-2027. Den nuværende tilstand af vandløbet er moderat økologisk tilstand. Formålet med nærværende restaureringsprojekt er at øge antallet af gyde- og opvækstområder for havørreder i vandløbet, hvilket vil betyde bedre forhold for fisk og smådyrsfauna tilknyttet vandløbet. Projektet kan derfor medvirke til, at Vester Børsting Bæk / Trevad Møllebæk opnår en bedre

økologisk tilstand. Den nuværende tilstand af vandløbet kan ses i vandområdeplanen for 2021-2027. Herunder er angivet den aktuelle tilstand for Vester Børsting Bæk / Trevad Møllebæk:

Trevad Møllebæk (vandområde o8797)

Samlet økologisk tilstand:	Moderat økologisk tilstand
Kemisk tilstand:	Ukendt kemisk tilstand
Økologisk tilstand, planter (makrofyter):	God økologisk tilstand
Økologisk tilstand, smådyr (bentiske invertebrater):	God økologisk tilstand
Økologisk tilstand, alger (fyto-benthos):	Ukendt
Økologisk tilstand, fisk:	Moderat økologisk tilstand
Økologisk tilstand, nationalt specifikke stoffer:	Ukendt

Etablering af spanget har ingen betydninger for de økologiske hensyn.

Afvandingsmæssige forhold og vedligehold

Etablering af gydebanker i Vester Børsting Bæk / Trevad Møllebæk forventes ikke at påvirke afstrømnings- eller afvandingsmæssige forhold i vandløbet eller på de nærliggende arealer. Ansøger har i projektbeskrivelsen redegjort for, at afstrømning og afvanding ikke ændres uden for projektområdet. Gruset udlægges ved brug af stokkemetoden og der forventes en maksimal opstuvning lige opstrøms gydebanken på 5 cm. 20 meter opstrøms gydebanken forventes der ikke ændringer i vandstandsforholdene.

Regulativet for Vester Børsting Bæk / Trevad Møllebæk er vedtaget i 2021, hvor to tidligere regulativer er slået sammen. I forbindelse med revision blev vandløbet opmålt i perioden 2016-2019 og det viste en meget varieret bund også på den berørte strækning. Flere steder lå den opmålte bundkote op til 20 cm under regulativmæssig bund, samtidig er det et teoretiske skikkelsesregulativ som giver mulighed for en varierede skikkelse så længe vandføringskravet er opfyldt. Derfor forventes det ikke at være nødvendigt at ændre i regulativbestemmelserne.

Der ændres med afgørelsen ikke på ansvaret for vedligeholdelsen af åen. Det er fortsat Viborg kommune der står for vedligeholdelsen.

Etablering af spanget har ingen betydninger for de afvandingsmæssige hensyn.

Natura 2000

Ifølge habitatbekendtgørelsen skal der foretages en vurdering af om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Vester Børsting Bæk / Trevad Møllebæk er ikke udpeget som Natura 2000-område, men der afvandes til Natura 2000-område 40: Karup Å, Kongenshus og Hessellund Heder. Afstanden fra projektet til Natura 2000-området er 3,1 km i fugleflugtslinje. Natura 2000-området består af habitatområde 40, 226 og 227, hvor udpegningsgrundlaget bl.a. er odder, bæklampret, flodlampret, vandløb og grøn kølleguldsmed. Restaureringsprojektet forventes ikke at påvirke bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget i Natura 2000-

området negativt. Der er ikke kendskab til forekomst af bilag IV arter i projektområdet. Der er dog mulighed for, at bl.a. odder findes i området. Da projektet udføres i dagtimerne, vil det ikke påvirke odderen, der fouragerer fra skumring til solopgang. Projektet vurderes på den baggrund ikke at medføre negativ påvirkning på eventuelle bilag IV arter. Med de givne vilkår vurderer Viborg Kommuner, at restaureringsprojektet ikke vil påvirke bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området.

Naturbeskyttelsesloven

Vester Børsting Bæk / Trevad Møllebæk er beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Formålet med beskyttelsen i § 3 er at bevare naturområderne som levesteder for vilde dyr og planter. Alle former for tilstandsændringer i beskyttet natur kræver dispensation. Det er Viborg Kommuner vurdering, at det aktuelle projekt ikke vil føre til væsentlige ændringer i vandløbets fysiske forhold. Der kan derfor meddeles dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 med den begrundelse, at projektet kun vil påvirke naturtilstanden i vandløbet kortvarigt, hvorefter forholdene for fisk og smådyr forbedres.

Der ligger desuden beskyttet natur (mose) indenfor arbejdsområdet ved de planlagte gydebanks. For at undgå væsentlige tilstandsændringer, er der stillet vilkår til oplag og kørsel, der skal sikre den beskyttede natur i forbindelse med arbejdet.

Etablering af gydebanks samt udlægning af skjulesten vurderes at forbedre naturværdien i vandløbet, idet det vurderes at skabe turbulens og modvirke tilsanding, samt virke som skjulesteder for ørredyngel. De varierede bundforhold vil også øge livsvilkårene for øvrig bundfauna i vandløbet.

Udplantning af vandplanter vurderes ligeledes at forbedre naturværdien, da det skaber varierede strømforhold og skjul for yngel og fødeemner i form af vanddyr og insekter. Der er i den forbindelse stillet vilkår om, at der kun må udplantes vandplanter på selve gydebanks, og kun arter af vandranunkel og vandstjerne. Vandplanterne til udplantning må desuden kun hentes opstrøms gydebanks i samme vandløb.

Der er ikke kendskab til forekomst af bilag IV arter i projektområdet. Der er dog mulighed for, at bl.a. odder findes i området. Projektet vurderes imidlertid ikke at medføre negativ påvirkning på eventuelle bilag IV arter.

Samlet vurderes det, at vandløbsrestaureringen i Vester Børsting Bæk / Trevad Møllebæk med tilladelsens vilkår vil medføre en positiv påvirkning af miljøet.

Okker

Området hvor gydebanks udlægges er udpeget som lavbundsareal, desuden er området klassificeret som okkerklasse I (stor risiko). Projektet indebærer ikke drænarbejder, og der forventes derfor ikke okkerudvaskninger.

Kommuneplan

Det ansøgte projekt er omfattet af følgende retningslinjer i kommuneplanen 2017-2029 for Viborg Kommune: Lavbundsareal, Naturbeskyttelsesområde og økologisk forbindelse. Naturværdierne i disse områder skal beskyttes. Beskyttelseshensynet går forud for andre interesser. Med vilkårene opstillet i denne afgørelse, sikres det, at disse værdier beskyttes.

Vurdering af Virkning på Miljø

Viborg Kommune har vurderet projektet jævnfør lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM). Viborg Kommune vurderer, at projektet ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet, og at reguleringen i sig selv ikke er af en sådan størrelse, at det er relevant at overveje udarbejdelse af en VVM-redegørelse. Det er derfor kommunens vurdering, at projektet ikke skal screenes for VVM-pligt.

Kulturarv – arkæologiske fund

Der kan være væsentlige fortidsminder i det berørte område. Findes der spor af dette, skal arbejdet indstilles, og Viborg Museum (tlf.: 87 87 38 14) kontaktes med det samme.

Derfor kan du med fordel spørge hos Viborg Museum senest en uge før arbejdet starter, om man evt. vil deltage under arbejdet. På Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside, kan du finde mere information om museumsloven, men du er også velkommen til at henvende dig med konkrete spørgsmål direkte til Museet.

Offentliggørelse

Projektet har været offentliggjort på Viborg Kommunes hjemmeside [Vandløb - Viborg Kommune](#) i en 8 ugers høring jf. bestemmelserne i bekendtgørelse om vandløbsregulering og –restaurering m.v. Der er ikke indkommet forslag til ændringer af projektet.

Afgørelsen offentliggøres på kommunens hjemmeside dags dato. Der er fire ugers klagefrist på afgørelsen, jf. klagevejledningen i bilag 2.

Denne afgørelse tilsidesætter ikke eventuelle servitutter og privatretlige aftaler. Der er med denne afgørelse ikke taget stilling til anden lovgivning.

Med venlig hilsen

Florian Rasmussen
Biolog

Bilag

1. Oversigtskort
2. Klagevejledning
3. Kontrolskema ved udlægning af gydegrus

Kopi til:

- Miljøstyrelsen Midtjylland – NOVANA-udviklingsstationer, mjy@mst.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – lokal, dnviborg-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – national, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – lokal, viborg@dof.dk
- Dansk Botanisk forening Jylland, dbf.oestjylland@gmail.com
- Dansk Entomologisk Forening, entomologiskforening@gmail.com
- Dansk forening for rosport, dffr@roning.dk
- Dansk kano- og kajakforbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbundet, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund lokal, himmerland@sportsfiskerforbundet.dk
- Danske Vandløb, dv@danskevandloeb.dk
- Friluftsrådet LimfjordSyd, Viborg@friluftstraadet.dk
- Kystdirektoratet, kdi@kyst.dk
- Viborg Museum, oldtid@viborg.dk
- Landboforeningen Midtjylland, map@lmo.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Viborg Sportsfiskerforening, Jørgen Buch, formand@vsf.dk
- Fiskerikontrollen i Nykøbing Mors, inspektoratvest@fiskeristyrelsen.dk
- Skive-Karup Å lodsejere- og lystfiskerforening, Schneider Phillipsen, schneider.philipsen@mail.dk
- Ejer af matrikel nr. 11i, Vroue By, Vroue og 9b, V. Børsting By, Vroue.

Bilag 1: Oversigtskort

Oversigtskort udarbejdet af ansøger

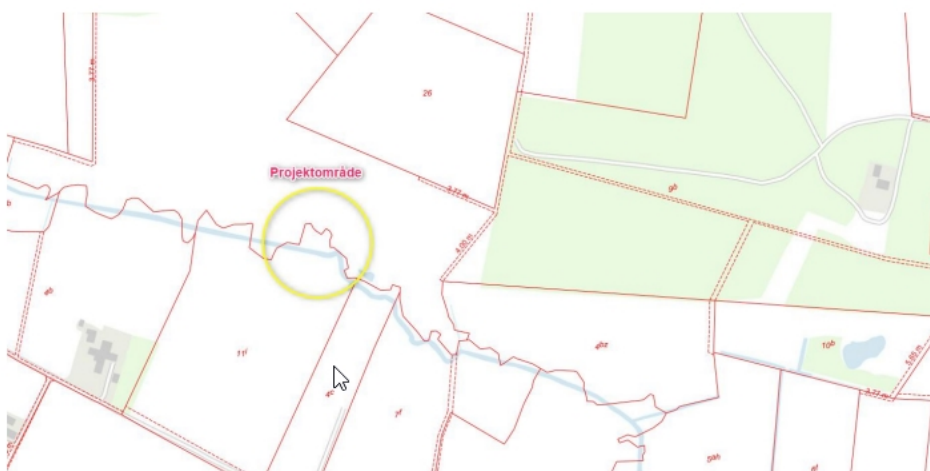
Oversigtskort over projektområde i Børsting Bæk:

Billede af området:

Matrikelkort over projektområdet:

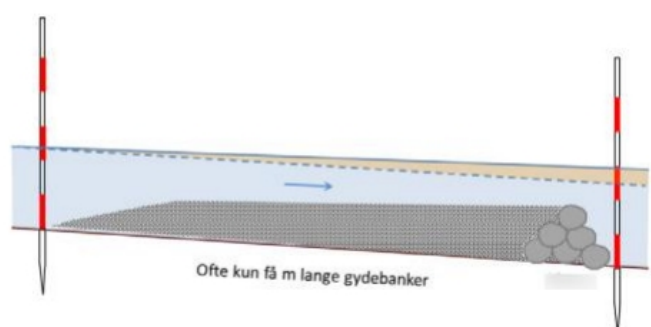
Tilkørselsveje:

Gruset køres med dumper eller traktor/vogn ad markvej senere græsmark til omlæsningsplads nær bækken. Gruset læsses over på trillebører eller motortrillebør og køres ad plast køreplader det sidste stykke til bækken.

Gydebankerne anlægges som trappestryg for at sikre god vandgennemstrømning af gydegruset og modvirke tilsanding.

Billede af trappestryg:

Bilag 2: Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet og klagefristen er 4 uger fra afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsesdatoen.

Afgørelsen efter vandløbsloven kan påklages af:

1. Den, afgørelsen er rettet til
2. Enhver, der må have en individuel, væsentlig interesse i afgørelsen
3. En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker (jf. vandløbslovens §84).

Offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger med væsentlig interesse i afgørelsen er også klageberettigede efter naturbeskyttelsesloven.

Såfremt der bliver klaget over afgørelsen, må den ikke udnyttes medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet opretholder afgørelsen. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan dog i særlige tilfælde ophæve denne opsættende virkning.

Klager kan indsendes via klageportalen: [Nævnenes Hus](#). Her kan du også læse mere om klagenævnets sagsbehandling. Klageportalen kan også findes på [borger.dk](#) og [virk.dk](#), hvor du kan logge på med MitID.

Klagen sendes via klageportalen til Viborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i klageportalen.

Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen. Hvis du på grund af særlige forhold ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen, som har truffet afgørelse i sagen. Kommunen videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som afgør, om anmodningen kan imødekommes.

Gebyr

Det koster et gebyr at klage over afgørelsen. Gebyrets størrelse er pr. 1. februar 2017 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer.

Klagegebyret opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis:

- der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- klager trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Spørgsmål om betaling og tilbagebetaling af gebyr afgøres af Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Nævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Hvis du vil indbringe afgørelsen efter naturbeskyttelsesloven for domstolene, skal det ske inden 6 måneder, fra du har modtaget dette brev.

Bilag 3: Kontrolskema ved udlægning af gydegrus

Kontrolskema ved udlægning af gydegrus

Udført den: / 201

Kommune:

Vandløb:

Lokalitet:

Evt. koordinat:

Udført af (forening, kommune o. lign.):

Skema udfyldt af (navn, tlf.):

I alt udlagt gydegrus: m³ fordelt på antal gydebanke udlagt:

Gydegruset sammensætning: % i str. 16-32 mm

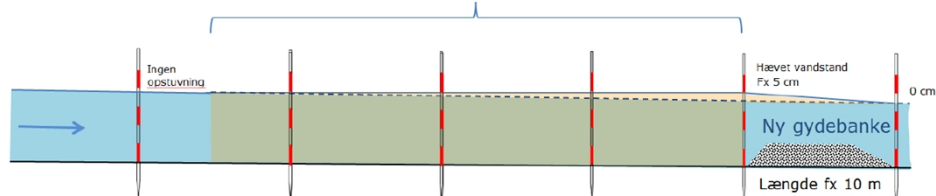
% i str. 33 -64 mm

I alt udlagt skjulesten: m³ i str. (diameter): cm

Andet (grene, træ o. lign.):

Nøgletal for de enkelte gydebanke		Gydebanke nr.			
		1	2	3	4
Før	Gns. vanddybde til fast bund (cm)				
	Gns. bredde (fx 2,5 m)				
Efter restaurering	Gns. vanddybde <i>efter</i> udlægning af gydegrus (cm)				
	Målt "tykkelse" af det udlagte lag gydegrus (cm)				
	Længde af færdig gydebanke (m)				
	Gns. bredde af vanddækket gydebanke <i>efter</i> restaurering (fx 2,4 m)				
	Hævet vandstand ved start på gydebanke (cm) (målt på landmålerstok, se oversigtstegning)				
	Målt længde af opstuvningszone ved restaureringen (m), se oversigtstegning				

Opstuvningszone, måles med landmålerstokke for hver 10 m

Skema udarbejdet af Jan Nielsen og Finn Sivebæk, DTU Aqua

Se også DTU Aquas vejledning "Sådan laver man gydebanke for laksefisk", hentes på www.fiskepleje.dk